

Varieties of Democracy (V-Dem)

Om att mäta demokrati och diktatur

Staffan I. Lindberg & Jan Teorell

Varieties of Democracy (V-Dem)

The study of democracy lies at the center of political science and is increasingly important in economics and sociology. Yet, we lack a comprehensive, multi-faceted and reliable measure of democracy. The Varieties of Democracy (V-Dem) project provides a novel approach to measuring seven principles of democracy: electoral, liberal, majoritarian, consensual, participatory, deliberative, and egalitarian. It incorporates the V-Dem Database, comprising indices of all seven varieties and their components, as well as measures of 329 disaggregated indicators on a world-wide basis, from 1900 until the present. The result is the largest ever and most comprehensive database on democracy, with some 22.5 million data points.

Världen har under de senaste tre decennierna genomgått en genomgripande förändring när det gäller utbredningen av demokratiska institutioner. Vad som inom forskningen brukar kallas den "tredje demokratiseringsvågen" (Huntington 1991) tog sin början i Sydeuropa redan på 1970-talet, och spred sig sedan till Latinamerika. Utvecklingen sköt ny fart i samband med kalla krigets slut och Sovjetunionens upplösning. Över två dussin länder i forna Östeuropa och Sovjetunionen började hålla val och i ökad grad respektera politiska fri- och rättigheter. Denna förändringsvind blåste också över Afrika och delar av Asien, där över 50 länders militärregimer och enpartistater öppnades upp och flerpartival blev regel snarare än undantag. Förändringen mot mer demokrati har sedan, trots enskilda bakslag och inbromsningar, fortsatt in i det nya millenniet. Under de senaste åren har detta varit tydligast i samband med den så kallade "arabiska våren", även om utgången i flera av dessa länder fortfarande är oviss.

En mindre uppmärksammas, underliggande trend är att de institutionella skillnaderna mellan mer demokratiska och mer auktoritära stater har minskat avsevärt. För 30 år sedan kunde man ganska lätt känna igen en diktatur. Vanligtvis fanns bara ett politiskt parti, eller så styrde militären utan att över huvud taget bry sig om att organisera val. Den vanligaste typen av diktatur

Professor Staffan I. Lindberg är verksam vid Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. Professor Jan Teorell är verksam vid Statsvetenskapliga institutionen, Lunds universitet.
E-post: xlista@gu.se, jan.teorell@svet.lu.se

i världen idag är förklädd till demokrati. Allmänna val hålls med regelbundenhet där flera partier tillåts konkurrera om makten (i varje fall nominellt), och militären håller sig i skymundan. Detta ökande antal s.k. hybridregimer har förvisso uppmärksammats i litteraturen (Diamond 2002; Levitsky & Way 2002, 2010; Schedler 2002, 2006), men vad denna nya verklighet och detta nya språkbruk innebär för vår traditionella förståelse av demokrati och diktatur som väsensskilda fenomen är ännu inte helt klarlagt.

Ett sätt att beskriva utvecklingen är att skillnaden mellan dessa två styrelseskick alltmer kommit att bli en fråga om gradskillnader snarare än om artskillnader. Detta innebär i sin tur nya utmaningar för mätningar av demokrati eftersom kraven på precision i gråzonen mellan de två olika typerna av styrelseskick har ökat.

Detta är inte endast ett akademiskt problem. Både enskilda länder och internationella organisationer använder idag i ökande utsträckning demokrati som kriterium för att till exempel fördela bistånd och styra krediter och handelsavtal.

Avsikten med denna artikel är att dels klargöra bristerna med existerande mått på demokrati, dels redogöra för ett nytt projekt: *Varieties of Democracy (V-Dem)*. Detta är världens hittills mest omfattande demokratimättningsprojekt och involverar nästan 3 000 forskare världen över.¹ Författarna till denna artikel är två av fyra forskningsledare för V-Dem, och Statsvetenskapliga institutet vid Göteborgs universitet, som härbärgerar V-Dem-institutet, är projektets institutionella hemvist.

Vi inleder denna artikel med en diskussion om (1) demokratibegreppet och (2) olika typer av icke-demokratiska system. Därefter följer en diskussion (3) om olika etablerade sätt att mäta demokrati på och deras för- respektive nackdelar. Vi presenterar sedan (4) V-Dems nya sätt att gå tillväga och reflekterar avslutningsvis (5) över dess potentiella användningsområden.

1. Vad är demokrati?

Demokrati har en klar och tydlig ursprungsbetydelse som "folkstyre". Ett lands medborgare ska genom någon form av process styra över sig själva.

1 V-Dem har fyra forskningsledare (*Principal investigators*): förutom författarna till denna artikel Michael Coppedge vid University of Notre Dame och John Gerring vid Boston University. V-Dem Institute vid Göteborgs universitet har två heltidsanställda biträdande undersökningsledare. Det finns i dagsläget ett trettiotal regionala forskningsledare, 160 landkoordinatörer, närmare 2000 landexperter, samt flera forskningsassistenter. i projektet, som har flera finansieringskällor för själva datainsamlingen. Sveriges utrikesdepartement har gett 6 miljoner kronor, Europeiska Kommissionen /EuroAID drygt 4,3 miljoner, medan CIDA, NORAD, DANIDA samt svenska och danska vetenskapsråden sammantaget bidragit med dryga 5 miljoner. Riksbankens Jubileumsfond, samt danska och svenska vetenskapsråden bidrar med totalt nästan 50 miljoner för forskning till V-Dem. Medfinansiering har säkrats från Kellogg Institute på University of Notre Dame och från Göteborgs universitet, totalt cirka 6 miljoner kronor.

Grundläggande är därför att rättigheter och möjligheter till deltagande i styret av ett land är lika för alla medborgare (eftersom de annars inte "styr över sig själva" i samma grad). Hur denna abstrakta princip skall omsättas i praktiken råder det dock delade meningar om.

DEMOKRATINS BAS- KONTRA IDEALKRITERIER

När det gäller demokrati som en egenskap hos nationella politiska system finns det en skillnad mellan demokratins "baskriterier" å ena sidan och dess "idealkriterier" å den andra (Hadenius 1992; Hadenius & Teorell 2005). När det gäller baskriterierna finns en ganska stor samsyn om vilka måttstockar ett politiskt system ska värderas efter:

- Förekomsten av öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt.
- Att dessa val är "effektiva" i bemärkelsen att de avser landets ledande befattningar, och att dessa i sin tur har kontroll över landets territorium.
- Att ett antal politiska fri- och rättigheter upprätthålls även mellan valen, i synnerhet åsiktsfrihet (vilket inkluderar yttrande- och pressfrihet), organisations- och mötesfrihet, och en därmed sammanhängande frihet från förtryck.

Den mest citerade beskrivningen av dessa institutionella kriterier är Robert Dahls bok "Polyarchy" från 1971. Som bokens titel anger ville dock Dahl inte kalla länder som endast levde upp till dessa baskriterier för "demokratier". Det senare begreppet reserverade han för ett annat, mer ouppnåeligt idealtillstånd. Som försök till språklig reform var Dahls (1971) plädering för "polyarki" ("flertalsvälde") ett misslyckande. Men som distinktion mellan två olika sätt att se på demokratibegreppet – ett baserat på operationella baskriterier, ett annat på normativa idealkriterier – har Dahls (1971) förhållningssätt fått djupt fotfäste.

Vilka är då demokratins "idealkriterier"? Demokrati i denna bemärkelse är ideologiskt omstritt men några av de mest tongivande synsätten i den samhällsvetenskapliga litteraturen är följande (se Coppedge m.fl. 2011 för mer utförliga referenser):

- *Liberal demokrati*: en företrädesvis amerikansk demokratisyn där värdet av individens frihet och värdet av att motverka en "majoritetens tyranni" ges stor betydelse. Följaktligen betonade till exempel de amerikanska grundlagsfäderna begränsad centralmakt, maktdelning, lagstyre, minoritetsrättigheter och individuella fri- och rättigheter.
- *Majoritetsdemokrati*: vad som i svensk tradition brukar kallas "folksuveränitetsprincipen", alltså att man sätter störst värde på att majoriteten i en demokrati faktiskt ska kunna genomföra sin vilja. Institutioner utformas därför med betoning på maktkoncentration och maximalt genomslag för folkmajoritetens åsikter i exempelvis kombinationen av parlamentarism och enmansvalkretsar, eller ett mycket starkt presidentämbete.
- *Konsensusdemokrati*: en demokratisyn som ofta förknippas med statsve-

taren Arendt Lijpharts idéer om värdet av att alla grupper ”syns och hörs” och får en del av den politiska makten för att lojalitet med demokratin som system ska upplevas som meningsfullt. Detta medför andra institutioner som till exempel proportionellt valsystem och kvotering av vissa grupper.

- *Deltagardemokrati*: en demokratisyn med djupa rötter i visionen om den atenska direktdemokratin, med betoning på maximalt folkligt deltagande i alla samhällets och politikens sfärer. I modern tappning brukar till exempel institutioner som gör det enkelt att kalla till och avhålla folkomröstningar på alla nivåer i det politiska systemet räknas hit, liksom olika former för direkt deltagande i beslutprocesser mellan valen.
- *Deliberativ demokrati*: en nyare trend inom demokratisk teori förknippad med Jürgen Habermas som framför allt betonar värdet av att demokratin karakteriseras av ett rationellt åsiktsutbyte och förnuftsbaseerat politiskt samtal i den offentliga sfären.
- *Egalitär demokrati*: en demokratisyn med rötter inom socialliberalt och socialistiskt tänkande som framhäver värdet av att alla medborgare ska ha samma faktiska – inte bara formella – möjligheter att utnyttja sina politiska rättigheter. Detta leder till institutioner som strävar efter mer lika resursfördelning i samhället vad det gäller exempelvis likvärdig utbildning, hälso- och sjukvård, och ekonomiskt grundskydd för att kunna skapa förutsättningar för full politisk jämlikhet.

I idealdemokratiska termer råder det alltså allt annat än samstämmighet om hur demokrati ska definieras. Det är helt enkelt olika demokratiska värden man propagerar för inom de olika ”skolorna”. Dessa värden är i viss utsträckning dessutom konkurrerande. Liberal demokratiteori som prioriterar värdet av att individens rättigheter skyddas – med följderna att den politiska makten måste kringräddas – står till exempel i direkt motsättning till folksuveränitetsprincipen i den majoritetsdemokratiska skolan, och så vidare. Konstrasten är i detta avseende slående om man jämför med demokratis baskriterier. Detta illustreras i figur 1.

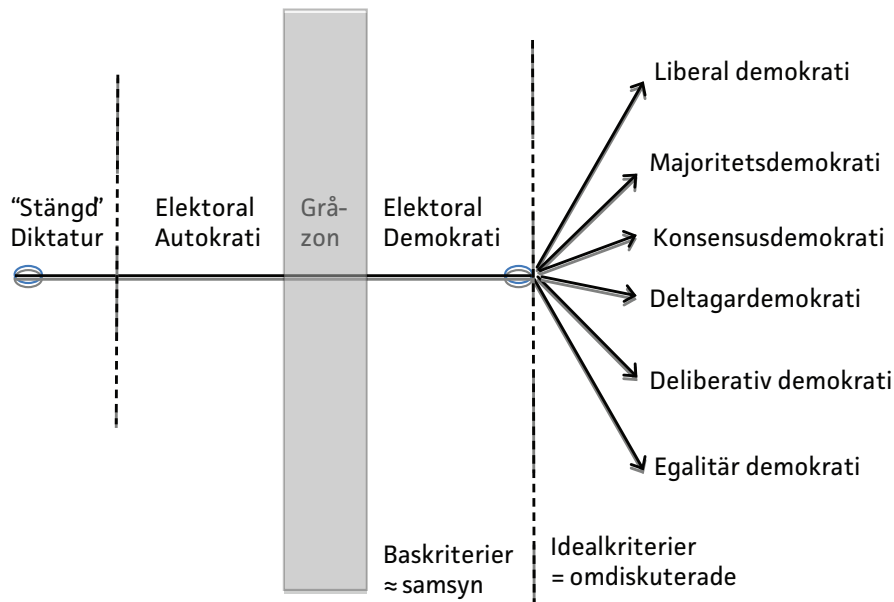
En av de unika egenskaperna hos vårt nya demokratimättningsprojekt ”Varieties of Democracy” är just att det inte bara fångar baskriterierna utan även innehåller mått på alla dessa idealkriterier. Detta ska vi återkomma till nedan.

2. Vad är diktatur?

I figur 1 har vi även placerat in begreppet diktatur, som enklast kan definieras som frånvaron av demokrati (i den basala bemärkelsen). Man skulle alltså kunna ange samma kriterier som ovan, men nu i inverterad form:

- Frånvaron av öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt, t.ex.

Figur 1. Diktaturer samt demokrati i basal kontra ideal bemärkelse.

genom förbud mot oppositionella politiska partier och kandidater, systematiskt valfusk, begränsad eller graderad rösträtt.

- ”Ineffektiva” val i bemärkelsen att det i själva verket är personer som inte är valbara som styr landet, alternativt att inbördeskrig innebär att den valda regeringen inte har kontroll över sitt territorium.
- Omfattande förtryck och repression i syfte att kränka åsikts-, organisations- och mötesfriheten.

Även om frånvaron av demokrati är det som definierar en diktatur betyder det emellertid inte att alla diktaturer är likadana. Det finns flera sätt att institutionalisera en diktatur, vilket vi nu ska titta närmare på.

TYPER AV ICKE-DEMOKRATISKA REGIMER

Lite förenklat kan vi skilja mellan tre principer för maktfördelning: arvsrätt, vapenmakt och val.² Arvsrätten är utmärkande för *monarkin*. All makt koncentreras till en monark, furste, kejsare eller dylikt, och går sedan i arv inom familjen.³

2 Detta avsnitt baseras i allt väsentligt på Teorell (2010a), vilken i sin tur är baserad på Hadenius & Teorell (2007); se även Wahman m.fl. 2013.

3 Denna arvsrätt behöver inte vara baserad på förstfödsrätt (”primogenitur”). I exempelvis de monarkiska Gulfstaterna, såsom Kuwait, Saudiarabien och Förenade Arabemiraten, sker i stället överföringen av styresrätten vid monarkens död genom att ett utvidgat familjeråd sammankallas, där den mest lämpade kandidaten för uppgiften vaskas fram inom kungasläkten (Herb 1999).

Den andra principen är kännetecknet för en *militärregim*, med nutida exempel i Eritrea eller Fiji. Noga räknat kan en militärregim definieras som en regim där ”militära officerare är viktiga eller avgörande politiska aktörer i kraft av faktiskt utövande av eller hot om våld” (Nordlinger 1977: 2). Subtila former av indirekt styre, där civila presidenter fungerar som militärens nickedockor, kan förekomma. I dessa termer har till exempelvis militärens inflytande i Turkiet och Thailand under vissa perioder beskrivits.

Den tredje principen är att makten tilldelas den person eller det parti som vinner ett val. Detta är en regimkategori med stora variationer, och det är i denna kategori som den stora utmaningen när det gäller att skilja demokratier och icke-demokratier åt i dag ligger. En grundläggande distinktion måste först och främst göras mellan regimer där partier tillåts ställa upp i valen, och sådana där partier är förbjudna och endast enskilda individer tillåts kandidera. Den senare typen av regimer kan vi kalla *icke-partiregimer*. Ett exempel i renodlad form var Maldiverna fram till 2005, då Maldivernas Demokratiska Parti (som opererar i exil från Sri Lanka) för första gången lyckades få 10 av sina kandidater invalda i parlamentet.

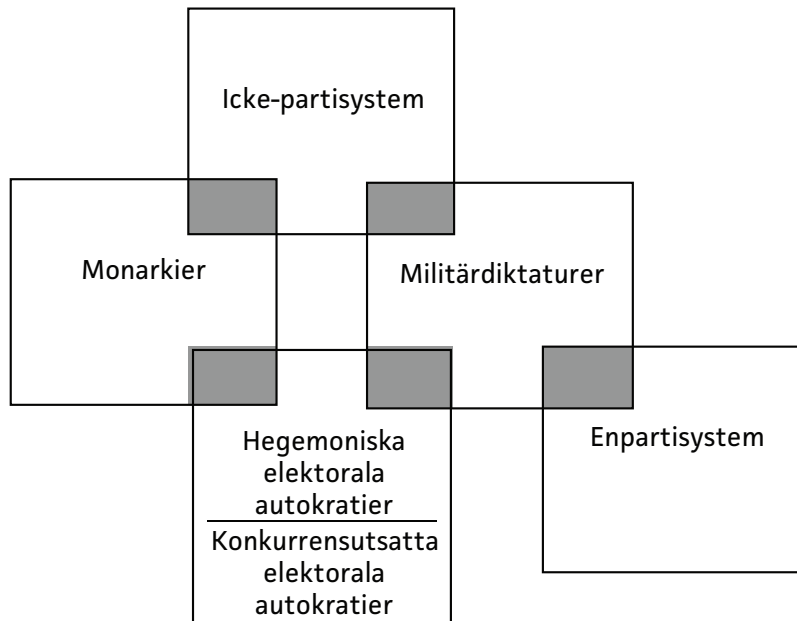
Bland regimer där partier tillåts att ställa upp i val måste i sin tur en distinktion göras mellan dem som tillåter ett respektive flera partier att kandidera. Den förra kategorin är *enpartiregimen*, som det finns mångtaliga exempel på i historien; Kuba, Kina och Nordkorea är exempel från nutiden.

De typer av icke-demokratiska regimer (monarkier, militär-, icke-parti-, och enpartiregimer) som hittills diskuterats skulle även kunna kallas ”stängda” diktaturer genom att de saknar ett av den moderna demokratins mest centrala grundelement: flerpartival. Regimer som tillåter detta, men där valen samtidigt är behäftade med fusk eller oegentligheter med följd att de inte kan betraktas som helt demokratiska, fria och rättvisa, har benämnts ”flerpartidiktaturer” (Teorell 2010b; Wahman m.fl. 2013), men det vanligaste språkbruket bland statsvetare är att i stället tala om *elektoral autokratier* (Schedler 2002; 2006).

Här kan man identifiera åtminstone två underkategorier. Det som kallas för ”hegemoniska” elektoral autokratier är regimer som behärskas av ett dominerande parti, som har nästintill, om än inte fullständigt, monopol på den politiska makten och är berett att bruka nästan alla medel för att behålla den. Exempel på detta är Democratic Party of Equatorial Guinea (PDGE) i Ekvatorial-Guinea och PAP (People’s Action Party, ”Folkets aktionsparti”) i Singapore. Skillnaden mellan den här typen av elektoral autokrati och en ”stängd” diktatur är ofta i huvudsak att man genomför formella flerpartival även om dessa saknar reell betydelse.

I den andra underkategorin, ”konkurrensutsatta” elektoral autokratier (*competitive authoritarian regimes* på engelska), är valen mer ”på riktigt” även om oppositionen inte ges samma chanser som det styrande partiet. Det finns emellertid ett mycket starkare element av öppen konkurrens mellan par-

Figur 2. Typer av icke-demokratiska regimer.

Anpassad från Wahman m.fl. (2013: 27).

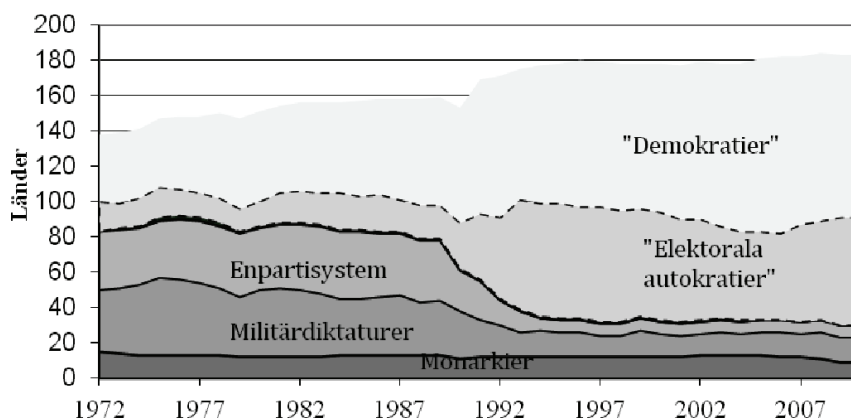
tierna, en friare media och offentlig debatt, samt vanligen betydligt mindre grad av politiskt motiverad repression jämfört med den hegemoniska varianten. Valens kvalitet och de allmänna medborgerliga rättigheterna lämnar emellertid för mycket i övrigt att önska för att man ska kunna definiera landet som en demokrati. Nutida exempel på detta är Burkina Faso, Guatemala, Malawi, Kenya, Pakistan, Kosovo, Ryssland och Venezuela.

Sammanfattningsvis kan vi alltså urskilja sex typer av icke-demokratiska regimer: monarkier, militärdiktaturer, icke-partiregimer, enpartiregimer och hegemoniska respektive konkurrensutsatta elektorala autokratier. Men självklart förekommer även blandformer av dessa, så kallade hybrider. Figur 2 ger en överskådlig bild av regimtyperna (rutorna) och deras hybridvarianter (de gråa zoner där rutorna korsar varandra).⁴

Samtidigt finns det en stor grad av variation när det gäller i vilken utsträckning de uppvisar (o)demokratiska kvaliteter. Med ett visst mått av generalisering kan man säga att de "stängda" diktaturerna är mer odemokratiska än

4 En hybrid är till exempel den militära enpartistaten, där Syrien (före inbördeskrigets utbrott) är ett nutida exempel, men en vanligare blandform är det militära flerpartisystemet, där militären i praktiken styr men där partier ändå tillåts kandidera i allmänna val, såsom i Algeriet och i Sudan. Som redan nämnts förekommer sällan icke-partiregimen i renodlad form, men monarkiska regimer tillåter ibland valda parlament utan förekomst av politiska partier som i exempelvis i Sverige och i England före masspartiernas framväxt i mitten och slutet av 1800-talet. I dag förekommer den i flera gulfstater (Bahrain, Kuwait och Oman). Uganda var under en längre tid ett exempel på en annan hybridform: den militära icke-partiregimen.

Figur 3. Olika regimtypers utbredning över tid.

Källa: Hadenius & Teorell (2007: 149), men med informationen uppdaterad till 2010 (Wahman m.fl. 2013).

de elektorala autokratierna, och inom den senare kategorin är de konkurrensutsatta minst odemokratiska. Men i viss mån finns det också överlappningar mellan de olika typerna (en viss militärregim kan vara mindre odemokratisk än en viss enpartistat och omvänt). Detta handlar delvis om de olika dimensioner som kan räknas in som demokratiska kvaliteter, som till exempel hur fria och demokratiska olika sfärer som media, politiska partier, val, eller civilsamhälle är. Detta spår ytterligare på behovet av ett nyanserat, fingraderat mätinstrument.

UTVECKLING ÖVER TID

Av figur 3 framgår hur utbredningen av de olika icke-demokratiska regimtyperna förändrats över tid. Som figuren visar dominerades världens auktoritära regimer på 1970-talet av militärdiktaturer och enpartisystem. Men så är inte längre fallet. Sedan kalla krigets slut och de kommunistiska enpartistaternas fall har det vanligaste sättet att institutionalisera en diktatur på blivit att klä ut den till demokrati. Med andra ord: den elektorala autokratin har blivit den dominerande formen för icke-demokratiskt styre. Detta innebär i sin tur att man bör vara försiktig med att tala om utvecklingen över tid i termer av hur många länder i världen som idag är "demokratier" och hur många som är "diktaturer". Gränsdragningen mellan dessa har nämligen kommit att bli mycket flytande.

I just figur 3 baseras gränsdragningen på en empirisk undersökning av var flertalet ledande klassificeringar av världens politiska system har tenderat att placera skiljelinjen längs en underliggande demokratiskala (se Wahman m.fl. 2013). Men denna brytpunkt är inte grundad på någon principiellt genomtänkt distinktion, utan på praxis, det vill säga var de existerande demokratimåtten de

facto dragit gränsen, och har därför angivits som en streckad linje i figuren. För att beskriva demokratiutvecklingen i världen bör man alltså i stället vända sig direkt till den underliggande demokratiskalan. Men hur kan en sådan utformas och göras mätbar? Detta är ämnet för nästa avsnitt.

3. Att mäta demokrati och diktatur

Ett avgörande metodologiskt vägval gäller om man enbart ska titta på så kallade ”objektiva” indikatorer, dvs. sådana som är angivna i fysiska storheter som antal, procent eller pekuniära värden, t.ex. dollars, eller om man ska förlita sig på ”subjektiva” indikatorer, dvs. sådana som vilar på enskilda individers bedömningar. Det kanske mest citerade exemplet på ett demokratimått som uteslutande bygger på objektiva indikatorer är Vanhanens (2000). Detta mycket enkla index bygger på två egenskaper, eller indikatorer: andelen röster som inte tillföll det största partiet i det senaste valet, samt andelen av landets befolkning i ”rösträttsför ålder” som gick och röstade. Tanken är att den första indikatorn ska mäta graden av partikonkurrens vid valen, och att den andra ska mäta hur inkluderande systemet är.

Den metodologiska fördelen med ett mått baserat på rent objektiva indikatorer är lätt att inse. Eftersom inslaget av tolkning eller subjektiv bedömning är minimalt minimeras risken för godtycke i fråga om var ett visst land ska placeras på demokratiskalan. Det faktum att båda indikatorerna anges i procent innebär dessutom att samma underliggande skala utan problem kan jämföras över både tid och rum. Samtidigt lider den objektiva strategin av ett fundamentalt problem, nämligen att en väldigt stor del av demokratins bas-kriterier inte går att fånga med information av detta slag (Munck & Verkuilen 2002; Hadenius & Teorell 2005; Bowman f. fl. 2005). Förekomsten av valfusk är exempelvis något som Vanhanen (2000) inte alls tar hänsyn till. Det avspeglas bara indirekt i den mån det ger ett direkt avtryck i valresultatet. Om de valda ledarna sedan verkligen är de som utövar makten är en annan av flera centrala aspekter som Vanhanens index inte beaktar, liksom betydelsen av att fri- och rättigheter garanteras även mellan valen.

För att kunna fånga upp dessa mycket betydelsefulla aspekter av demokratibegreppet tvingas man förlita sig på expertbedömningar. Dessa är förvisso inte invändningsfria. Det största problemet med dem är att man aldrig kan vara helt säker på att expertens svar är tillförlitligt och korrekt. Olika bedömare kan dessutom uppfatta en fråga eller indikator på olika sätt, vilket kan leda till jämförbarhetsproblem. Samtidigt är den stora fördelen med subjektiva bedömningar att alla aspekter av det diversifierade demokratibegreppet kan tas med i mätproceduren.

Inte minst gäller detta fenomen som brukar benämnas som ”icke observerbara” (*unobservables* på engelska). En illustration kan hämtas från demokra-

tikriteriet informationsfrihet. Det brukar vanligen tolkas som att bland annat journalister ska vara fria att rapportera i media utan att utsättas för påtryckningar, hot om våld, eller faktiskt våld, tortyr och/eller fängelse. Men detta låter sig inte enkelt mätas eftersom antalet journalister som faktiskt hotas eller fängslas varje år är nära noll i både utpräglade demokratier som Sverige och i extrema diktaturer som Nordkorea. Vad man *egentligen* vill veta för att få information om graden av demokratisk kvalitet på en sådan indikator är: Om en journalist rapporterar något negativt om de styrande, hur stor är då sannolikheten att denna journalist utsätts för hot eller faktiskt våld? Den typen av frågor handlar alltså om företeelser som inte är lätta att direkt observera, men ändå har avsevärd betydelse för hur vi bedömer ett lands demokratiska kvaliteter. Men genom att utnyttja initierade experters kunskaper går det att samla in sådana informationer på ett systematiskt och jämförbart sätt.

Med metodologiskt språkbruk kan man alltså säga att medan objektiva indikatorer premierar reliabilitet är de subjektiva kriteriernas styrka en fråga om validitet.

Om man bestämmer sig för att basera sin demokratimätning på subjektiva omdömen måste man även träffa ett annat metodologiskt val, nämligen om man ska förlita sig på utlåtanden från strategiskt utvalda experter eller använda sig av opinionsundersökningar med representativa urval av hela befolkningen. Det kan vid första anblicken tyckas självklart att medborgarna själva borde få vara med och bedöma huruvida deras politiska styrelseskick bör betraktas som demokratiskt eller inte. Och rent principiellt är det svårt att invända mot ett sådant synsätt. Det finns dock ett *praktiskt* motargument: tillförlitliga opinionsundersökningar är per definition en nyttighet som bara kan uppbringas i mer eller mindre demokratiska länder.⁵ Därmed inte sagt att det inte skulle gå att göra opinionsundersökningar i någon form av icke-demokratiska system. Men kvalitén och tillförlitligheten skulle sannolikt sjunka desto mer auktoritärt landet ifråga är. Detta är ett starkt argument för att använda sig av expertbedömningar hellre än opinionsundersökningar som underlag i en demokratimätning.

EXISTERANDE DEMOKRATIMÅTT

Några av världens ledande demokratimättningsprojekt finns listade i tabell 1. Dessa skiljer sig från varandra i flera viktiga avseenden, men syftet här är inte att göra någon utförlig översikt (se t.ex. Munck & Verkuilen 2002; Hadenius & Teorell 2005; Coppedge m.fl. 2011) utan att ge en bakgrund till vårt eget demokratimättningsprojekt, som presenteras i följande avsnitt.

Till att börja med kan vi konstatera att de ledande demokratimättningsprojekten har högst varierande täckningsgrad över tid. Medan några av de nyaste

5 En annan praktisk invändning är att opinionsundersökningar endast svårligen kan göras retrospektiva; de är med andra ord kraftigt begränsade i sin förmåga att möjliggöra jämförelser över tid.

Tabell 1. Ledande demokratimättningsindex.

Index	Startår	Skala	Typ av indikatorer	Typ av bedömningar	Disaggregering
Bertelsmann	2003	0–10	Subjektiva	Experter	5 komponenter
Economist Intelligence Unit (EIU)	2006	0–10	Subjektiva	Experter och medborgare	5 komponenter
Freedom House (FH)	1972	1–7	Subjektiva	Experter	2 komponenter; 7 subkomponenter (sedan 2006)
Polity	1800	-10–+10	Subjektiva	Experter	5 komponenter
Przeworski m. fl.	1946	[0,1]	Objektiva	—	4 komponenter
Vanhanen	1810	0–100	Objektiva	—	2 komponenter

(Bertelsmann, EIU) endast täcker delar av 2000-talet, går de med längst täckning (Polity, Vanhanen) ända tillbaka till tidigt 1800-tal. Endast de senare kan alltså användas för mer sofistikerade och generella analyser av såväl orsaker till som effekter av demokratisering eftersom detta kräver långa tidsserier.

För det andra ser vi att merparten av dem ser skillnaden mellan demokrati och diktatur som en gradskillnad, även om skalan på vilken graderingen anges kan variera (exempelvis 0–10, 1–7, 0–100). Endast Przeworski m.fl. (2000) presenterar ett dikotomt demokratimått, som alltså bara antar värdena 0 (diktatur) eller 1 (demokrati).⁶

För det tredje framgår att de flesta måtten, i termer av vilka indikatorer som används, kommit att prioritera validiteten framför reliabiliteten. Förutom Vanhanen (2000) och Przeworski m.fl. (2000) baseras de således i avgörande utsträckning på bedömningar gjorda av experter i olika former. Men det är i samtliga fall oredovisat hur och varför vissa rekryteras som experter, på vilka grunder detta sker, och hur experternas utlåtanden ("kodning") används och omvandlas till mått. Transparensen är alltså i detta mycket viktiga avseende otillfredställande.

Bland dem som använder sig av experter för sina bedömningar kan vi vidare konstatera att endast ett index, Economist Intelligence Unit, utnyttjar opinionsundersökningar med vanliga medborgare. Detta gör måttet exklusivt, men innebär samtidigt den begränsning som ovan nämndes: antalet länder som kan täckas in är avsevärt färre, och mycket av de data som EIU presenterar

6 För en kritik av detta dikotoma betraktelsesätt, se Teorell (2010b, 31).

är baserat på bedömningar, eller gissningar av hur de *tror* medborgarna skulle svarat på enkätfrågor som i praktiken aldrig har ställts.

För det femte är de existerande demokratimåttens metod för aggregering av olika indikatorer till de index som används ofta oklara: vilka regler och principer som mer exakt tillämpats för att gå från enskilda indikatorer eller komponenter till de aggregerade indexvärdena är i regel svårförståeliga eller dåligt underbyggda. Vanhanen är tydlig i detta avseende, men Freedom House metod är till exempel höljd i dunkel. En grupp experter samlas och diskuterar de kodningar som gjorts på 64 indikatorer för varje land och ut ur en ”svart box” kommer värden på skalan 1-7. Detta är naturligtvis mycket otillfredsställande från ett vetenskapligt perspektiv.

Det bör också noteras att de ledande demokratiindexen använder en mycket snäv, och i flertalet fall anglosaxisk (läs: ”amerikansk”), demokratisyn. Polity mäter till exempel endast fem aspekter av demokrati. Dessa utgör var för sig mycket smala, begränsade mått på demokrati, men även sammantaget ger de uttryck för en begränsad demokratisyn. Polity mäter härvidlag i huvudsak att val finns och lever upp till en (mycket låg) miniminivå i form av konkurrensutsatthet, samt att ett visst mått av begränsning av exekutivmakten existerar. Freedom House mätningar av politiska rättigheter och civila friheter är likaså inriktade på demokrati av amerikansk typ, och även om listan över vad som mäts indikerar en något mindre smal demokratisyn, är det mycket begränsat vad som mäts.

Slutligen är en utmärkande egenskap för flertalet av dessa mätningar att de endast tillåter begränsad disaggregering. Detta innebär att man som användare i huvudsak får hålla tillgodo med ett övergripande demokratiindex, tillsammans med omkring de fem komponenter som konstituerar detta index. Med undantag för Przeworski m.fl. (2000), vars demokratimått alltså är dikotomt, och Vanhanen (2000), som endast bygger på två komponenter, innebär det att man utifrån en förändring av ett aggregerat indexvärde inte kan sluta sig till vilken händelse eller reform i landet ifråga som föranlett förändringen.

Den viktigaste slutsatsen av detta är att det på basis av existerande demokratimått är svårt att dra några exakta slutsatser om vare sig tillståndet i ett land eller nyligen inträffade förändringar på demokratiområdet.

4. ”Varieties of Democracy”: ett nytt sätt att mäta demokrati

Vår huvudambition med *Varieties of Democracy* (V-Dem) är att så långt som möjligt råda bot på de svagheter som existerande demokratimått uppvisar. Ambitionen är att erbjuda mått på flera olika typer av demokrati och dessas konstituerande komponenter samt individuella indikatorer för alla världens länder från 1900 fram till idag. Vi har inte för avsikt att generera mått på alla

olika typer av auktoritära regimer som återfinns i litteraturen, även om våra indikatorer förmodligen kommer att kunna vara användbara i det avseendet också. V-Dem är utvecklat för att i huvudsak mäta graden av demokrati inom de sju huvudtyperna av demokrati som diskuterats ovan.

V-Dem skiljer sig från existerande demokratimätningar genom en kombination av fyra olika egenskaper:

1) V-Dem utgår från att demokrati är ett begrepp med många dimensioner, men också att det existerar flera delvis kontrasterande ideal beroende på vilken typ av demokrati som avses (se diskussionen ovan om de sju olika huvudinriktningarna).

2) V-Dem mäter dessa olika typer av demokrati med hjälp av ett stort antal specifika indikatorer, sammanlagt 329 stycken, som alla kommer att göras fritt tillgängliga.

3) V-Dem mäter demokratins dimensioner för alla världens suveräna, och semi-suveräna politiska enheter, inklusive forna kolonier, från år 1900 till idag. Totalt rör det sig om 206 politiska enheter och 113 års politiska historia. I framtiden hoppas vi även kunna finansiera årliga uppdateringar av data.

4) V-Dem strävar efter maximal transparens i mättekniker och data på alla nivåer, inklusive aggregeringsmetoder.

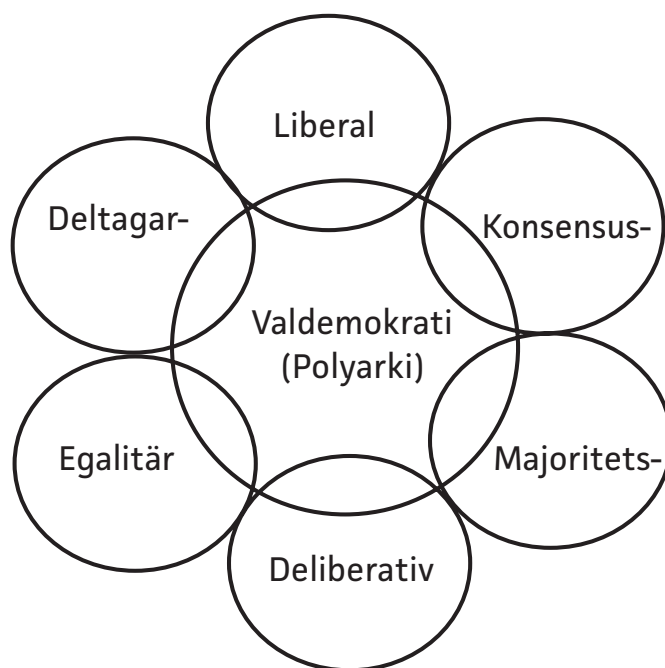
DEMOKRATI SOM ETT FLERDIMENSIONELLT BEGREPP

I vår tolkning av litteraturen framträder sju huvudtyper av demokrati, vilka återgavs i korthet ovan under diskussionen av demokratins bas- och idealkriterier: valdemokrati (polyarki) respektive liberal-, majoritets-, konsensus-, deltagar-, deliberativ och egalitär demokrati. Var och en av dem ger olika svar på frågan om vad som krävs för att man ska kunna säga att folket styr över sig självt. Det förefaller oss också allmänt vedertaget idag, både i vetenskapliga och andra sammanhang, att den representativa valdemokratin är ett nödvändigt villkor för all sorts demokrati. Man kan således illustrera den begreppsliga grunden för V-Dem på det sätt som görs i figur 4.

Några demokratityper lägger vikt vid värden som står i motsättning till de värden som betonas i andra modeller. Till exempel är det ett kärnvärde för majoritetsdemokraten att en majoritet ska få sin vilja igenom utan att folkviljan blockeras av minoriteter eller särskilda aktörer med vetomakt. Detta går stick i stäv med den liberaldemokratiska hållningen att individens frihet måste skyddas mot majoritetens tyranni och att folkmajoritetens makt därför bör beskäras, t ex genom att olika minoriteter ges möjlighet att lägga in veto under lagstiftningsprocessen. Det finns ett antal dylika spänningar mellan de olika demokratitypernas grundläggande värden, trots att de alla handlar om att förverkliga folkmakt som idé.

V-Dem avser mäta alla dessa typer av demokrati och deras värdegrund. På så sätt kommer V-Dems data att kunna säga något om hur demokratiskt ett land

Figur 4. Varianter på demokrati.

Källa: V-Dem, officiellt presentationsmaterial, se bl.a. <https://v-dem.net>.

är i alla de dimensioner som de sju typerna säger sig eftersträva. V-Dem är det första försöket någonsin att åstadkomma detta.

Samtliga sju demokratityper bryts ner i sina respektive komponenter (drygt 50) av typen rättvisa val, fri media, lika rättskydd för män och kvinnor, och så vidare. På den lägsta, mest specificerade nivån mäts dessa med hjälp av 329 detaljerade indikatorer vilka ger svar på frågor av typen "Tillåts mer än ett parti att ställa upp i allmänna val?", "Hur stor är yttrandefriheten för män respektive kvinnor?" eller "Är landet fritt från politiska mord?". Frågorna har väldefinierade svarsalternativ, vilket ökar förståelsen för annars rätt så abstrakta indexvärden, men underlättar också jämförelser över tid och mellan länder, liksom mellan experter. Indikatorn "frihet från politiska mord" har exempelvis följande svarsalternativ:

0: Respekteras inte av myndigheterna. Politiska mord sker systematiskt och de är i regel både beordrade och godkända av den politiska ledningen.

1: Respekteras i liten utsträckning av myndigheterna. Politiska mord sker ofta och den politiska ledningen försöker inte aktivt att motarbeta dem.

2: Respekteras i viss utsträckning av myndigheterna. Politiska mord sker emellanåt men de är i regel inte beordrade eller godkända av den högsta politiska ledningen.

3: Respekteras i regel av myndigheterna. Politiska mord sker i vissa enstaka fall men de är inte beordrade eller godkända av den högsta politiska ledningen.

4: Respekteras fullt ut av myndigheterna. Politiska mord sker inte.

V-dem är ett mycket stort samhällsvetenskapligt projekt ifråga om mängden data som samlas in och bearbetas, men också med avseende på storleken på det nätverk av forskare och andra experter som är involverade i arbetet. V-Dem är, så vitt vi kunnat utröna, det största och mest ambitiösa försöket att mäta demokrati någonsin.

V-DEMS DATAINSAMLINGSMETODOLOGI

Inom V-Dem mäter vi graden av demokrati i alla världens suveräna stater, men också i en rad semi-suveräna politiska enheter. De senare måste ha en viss grad av autonomi gällande inrikespolitik och lagstiftning för att inkluderas. Men det innebär också att graden av demokrati i olika dimensioner mäts även i kolonier, och detta för första gången. Detta betyder till exempel att Eritrea kodas som italiensk koloni (1900–36), en provins i Italienska Östafrika (1936–41), ett brittiskt protektorat under FN-mandat (1941–51), en del av federationen med Etiopien (1952–62), ett territorium inom Etiopien (1962–93), och till slut som suverän stat (1993–). Gradens av demokrati mäts alltså i samtliga dessa skeden av Eritreas historia.⁷

Faktaunderlaget avseende de 329 indikatorerna består av tre typer av information:

A) Fakta som återfinns i existerande datamängder eller andra källor. Dessa avser exempelvis konstitutionella frågor såsom valsystem, lagstadgad rösträtt samt faktiska förhållanden som valdeltagande och antal partier i den lagstiftande församlingen. Dessa indikatorer (N=87) kodas av assistenter inom V-Dem på central nivå.

B) Observerbara fakta som normalt inte återfinns i allmänt erkända källor. Dessa indikatorer (N=65) kodas därför av V-Dems "landkoordinatorer" (country coordinators). Dessa är som regel medborgare i landet ifråga och yngre forskare/forskarstuderande som känner landet väl och har tillgång till lokala källor (lagstiftning med mera).

C) Fakta som rör aspekter som är centrala för graden av demokrati men som inte är direkt observerbara (N=177). Ett exempel är mediernas och journalisters frihet att kritisera den styrande makten som diskuterats ovan. Andra exempel gäller om korruption eller hot om repression har påverkat väljarna, eller om kvinnor och män har samma rörelse- och yttrandefrihet. För att göra sådana bedömningar krävs god kunskap om landet ifråga; vi anlitar därför landexperter med en dokumenterad expertis inom sitt område. Experterna är oftast

7 På projektets hemsida kan man ladda ner ett dokument ("*Countries*"), som går igenom dessa principer i detalj och varje lands historia så som vi kodar den.

medborgare i landet ifråga (minst 60 % av dem), men kan också vara utomstående (som regel inte över 40 %). De flesta är välrenommerade akademiker och forskare. För att ytterligare öka träffsäkerheten i våra data, ber vi inte endast en utan fem oberoende experter att koda varje indikator för varje land och varje år. Översättningar har gjorts från engelska till spanska, franska, ryska, portugisiska och arabiska för att säkerställa att experter världen över ska kunna koda på så lika villkor som möjligt.

Att låta fem experter koda varje indikator är naturligtvis en stor fördel jämfört med att bara ha en kodare, eller som i fallet med Freedom House till exempel, ha färre kodare än länder. Men det finns ingen given procedur för att kombinera dessa expertkodningar som ju kan skilja sig åt. Här utvecklar vi inom V-Dem en modell som bygger på IRT (Item Response Theory) men som samtidigt tar hänsyn till alla kända karakteristika för varje kodare. För att komma åt det potentiella problemet med nivåskillnader mellan länder som grundar sig i olika måttstockar eller tolkningar av vad ett visst svarsalternativ motsvarar i verkligheten, använder vi även en uppsättning kodare (från olika länder) som får koda samma uppsättning indikatorer för ett större antal länder. Dessa "bryggor" i kodning kan sedan användas för att justera nivåskillnader som beror på dylika jämförbarhetsproblem.

Det är följaktligen avgörande för V-Dems strävan att producera så korrekta data som möjligt att experterna inte bara är kunniga utan också strävar efter en så väl avvägd information som möjligt, baserad på faktiska förhållanden. Vi har därför delat upp de 177 indikatorerna i 11 områden, från val och exekutivmakten, civilsamhället, media och jämlikhet, till det juridiska systemet. Som regel kodar en landexpert endast två eller tre sådana områden för att säkerställa just kunskapsbaserad kodning. Det betyder att det för varje land krävs omkring 15-20 kodare. Totalt engageras drygt 3 000 landexperter i datainsamlingen.

Med bland annat erfarenhet från vår pilotstudie från 2011 går urvalet av landexperter till på följande sätt: Vi rekryterar först en "regionledare" (regional manager), som i allmänhet är en forskare med ursprung i och aktiv vid en institution i sin del av världen. Vi har i dagsläget engagerat drygt 30 sådana regionledare. Tillsammans med dem rekryterar vi sedan de nämnda landkoordinatörerna. Efter utbildning med hjälp av vårt protokoll för rekrytering tar sedan regionledare och landkoordinatören fram en lista på 50-100 potentiella experter med dokumenterad kompetens, varefter ett förslag på prioritering läggs fram. Förutom högsta möjliga expertis och opartiskhet är det viktigt att personerna representerar en variation ifråga om institutionell tillhörighet och bakgrund. Dock är det (som nämnts) så att en majoritet av experterna skall ha sitt ursprung i landet ifråga och helst vara fortsatt yrkesverksamma i samma land.

Efter en genomgång av listan på central nivå kontaktas sedan ett urval av experterna. Kontakten sköts direkt från V-Dems biträdande undersökningsledare, varav två återfinns vid Göteborgs universitet och en vid University of

Notre Dame. Från och med detta stadium behandlas all information om experternas identitet och all kommunikation med största sekretess, speciellt när det rör sig om länder med mer repressiva regeringar. Vi har för det ändamålet byggt upp separata databaser, med flerlayerskydd och krypteringar, till vilka endast ett fåtal inom projektet har tillgång. Detta protokoll är avgörande för att kunna omöjliggöra att enskilda landexperTERS integritet hotas.

Vi har även utvecklat en ny metod för att kunna hantera landexperternas grad av osäkerhet i själva kodningsprocessen. För varje indikator och år de kodar ber vi dem ange hur säkra de känner sig på att det svarsalternativ de angett är det riktiga. Skalan för "säkerhet" löper från 0 till 100 och varje intervall har en substantiell motivering för att säkerställa att alla uppfattar den på någorlunda likartat sätt, dvs. att 80 % säkerhet har samma innebörd för kodare 1 som 2, osv. De regionala forskningsledarna är dessutom involverade i validitetskontrollen genom direkt inspektion och analys av data för att på så sätt kunna identifiera uppenbara felkodningar för länderna i sina respektive regioner.

Slutligen använder vi statistisk diagnostik för att korrigera eventuella snedvridningar. Här använder vi ett ganska omfattande frågeformulär (en "post-survey"), som alla landexperterna ombeds fylla i. Den innefattar inte bara en rad bakgrundsvariabler som ålder, kön, utbildning, och så vidare, utan rymmer också en rad frågor som ska indikera vederbörandes placering på höger-vänsterskalan, samt vilka dimensioner av demokrati som experTEN själv tycker är viktigast.

All data från de aggregerade måtten på olika typer av demokrati, liksom de olika indexen för demokratiernas komponenter och de enskilda indikatorerna, samt rådatan från varje enskild landexpert (utan att avslöja dennes identitet naturligtvis), kommer i slutändan att göras fritt tillgängliga. Detta gäller även de mått på "säkerhet" som kodarna anger, samt våra aggregeringsmetoder.

I och med detta skiljer sig V-Dem från existerande sätt att mäta demokrati. Man kan möjligtvis hävda att vi fortfarande inte vet hur landexperterna resonerar när de kodar olika indikatorer för ett land och i den meningen är en viss del av datagenereringen fortfarande inte helt transparent. Mot detta kan man, för det första, invända att det samma gäller alla former av uppgifter som samlas in genom enkäter och liknande. För det andra erbjuder vi en rad bakgrundsvariabler från vår "post-survey" som gör det möjligt för oss att analysera och faktiskt få veta ganska mycket om de systematiska svarsvariationer som eventuellt kan skapa skevheter i respektive kodares uppfattning av verkligheten. Vi kommer också att öppet redovisa våra egna slutsatser från dylika analyser.

5. V-Dems användningsområden

Det potentiella användningsområdet för en mer sofistikerad demokratimätning är mycket brett. Till exempel gäller detta analyser av klassiska frågor som hur

och varför demokrati uppstår, och vilken betydelse olika former av demokrati har för samhällets sociala och ekonomisk utveckling. Det behöver inte heller vara så att alla demokratins komponenter leder till samma typer av utfall. Svårigheterna med att belägga entydigt positiva konsekvenser av demokrati för exempelvis ekonomisk utveckling skulle kunna bero på att olika komponenter i demokratin har olika och delvis motverkande effekter. På grund av de trubbiga, tidigare existerande mätinstrumenten har hittills ingen kunnat undersöka en sådan sak.

Ett andra användningsområde av särskild betydelse gäller möjligheten att mer precist utvärdera effekten av olika former av demokratibistånd. Med hjälp av vårt mätinstrument kommer man exempelvis att med avsevärt större exakt-
het kunna peka ut inom vilka sektorer ett visst lands demokratiutveckling har problem. Därutöver kommer utvecklingen över tid inom olika områden att kunna följas, så att både framgångsstrategier och mindre lyckade reformförsök kan urskiljas.

Det öppnas också ett helt nytt forskningsfält där avsaknaden av data på disaggregerad nivå har förhindrat forskare under lång tid att göra framsteg. Ett centralt exempel är demokratiutvecklingens sekvenser och möjliga kausala samband mellan demokratins olika komponenter, samt möjliga spårbundna samband som leder till de olika typer av demokrati vi ser idag. Det innebär även en potential för att kunna utveckla modeller för framtidsprognoser (så kallad *forecasting*). Ätminstone som en arbetshypotes kan man till exempel föreställa sig att mer detaljerad mikroinformation om demokratins olika beståndsdelar ökar möjligheten att i historiska data finna mönster som kan utgöra underlag för prediktioner.

Vi hoppas och tror att V-Dem kommer att fylla ett nuvarande tomrum i sättet att mäta och analysera demokrati. Detta gäller inte minst analyser av så kallade endogena processer, där olika delar av demokratin kan tänkas ha kausala relationer till andra delar inom demokratin. Här finns idag i stort sett inga systematiskt baserade analyser eftersom lämplig data aldrig funnits. Sekvensanalyser är också det område där de potentiellt största verklighetsnära vinsterna finns.

Om man i dagsläget vill försöka påverka utvecklingen i Egypten mot en viss form av demokrati (säg konsensusdemokrati till exempel), var ska man starta? Ska man först försöka stärka mediernas frihet, eller civilsamhället, eller istället inrikta sig på att hjälpa politiska partier att utvecklas, eller rent av bara koncentrera sig på att försöka få till helt fria och rättvisa val? Det vet vi i dag väldigt lite om. Med V-Dems datamängder hoppas vi för första gången kunna svara på frågor som dessa.

Referenser

- Bogaards, Mathijs, 2012. "Where to draw the line? From degree to dichotomy in measures of Democracy", *Democratization* 19(4), s 690-712.
- Bowman, Kirk, Fabrice Lehoucq & James Mahoney, 2005. "Measuring Political Democracy: Case Expertise, Data Adequacy, and Central America", *Comparative Political Studies* 38(8), s 939-970.
- Collier, David & Robert Adcock, 1999. "Democracy and Dichotomies: A Pragmatic Approach to Choices about Concepts", *Annual Review of Political Science* 2, s 537-65.
- Coppedge, Michael, John Gerring, David Altman, Michael Bernhard, Steven Fish, Allen Hicken, Matthew Kroenig, Staffan I. Lindberg, Kelly McMann, Pamela Paxton, Holli A. Semetko, Svend-Erik Skaaning, Jeffrey Staton & Jan Teorell, 2011. "Conceptualizing and Measuring Democracy: A New Approach", *Perspectives on Politics* 9 (02), s 247-267.
- Dahl, Robert, 1971. *Polyarchy*. New Haven: Yale University Press.
- Diamond, Larry, 2002. "Thinking About Hybrid Regimes", *Journal of Democracy* 13(2), s 21-35.
- Elkins, Zachary, 2000. "Gradations of Democracy? Empirical Tests of Alternative Conceptualizations", *American Journal of Political Science* 44(2), s 287-294.
- Hadenius, Axel, 1992. *Democracy and Development*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hadenius, Axel & Jan Teorell, 2005. "Assessing Alternative Indices of Democracy", in *C&M Working Papers* 6.
- Hadenius, Axel & Jan Teorell, 2007. "Pathways from authoritarianism", *Journal of democracy* 18(1): 143-156.
- Herb, Michael, 1999. *All in the Family: Absolutism, Revolution, and Democracy in the Middle Eastern Monarchies*. Albany: State University of New York Press.
- Huntington, Samuel, 1991. *The Third Wave: Democratization in the Late Twentieth Century*. Norman and London: University of Oklahoma Press.
- Levitsky, Steve & Lucan Way, 2002. "The Rise of Competitive Authoritarianism", *Journal of Democracy* 13(2), s 51-65.
- Levitsky, Steve & Lucan Way, 2010. *Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes After the Cold War*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lindberg, Staffan I., 2006. *Democracy and Elections in Africa*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Lindberg, Staffan I. (ed.), 2009. *Democratization by Elections: A New Mode of Transition?*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Munck, Gerardo & Jay Verkuilen, 2002. "Conceptualizing and Measuring Democracy: Evaluating Alternative Indices", *Comparative Political Studies*, 35(1), s 5-34.
- Nordlinger, Eric, 1977. *Soldiers in Politics: Military Coups and Governments*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Przeworski, Adam, Michael E. Alvarez, José Antonio Cheibub, & Fernando Limongi, 2000. *Democracy and Development: Political Institutions and Material Well-being in the World, 1950-1990*. Of Cambridge studies in the theory of democracy. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schedler, Andreas, 2002. "The Menu of Manipulation", *Journal of Democracy* 13(2), s 36-50.
- Schedler, Andreas (ed.), 2006. *Electoral Authoritarianism: The Dynamics of Unfree Competition*. Boulder & London: Lynne Rienner.
- Teorell, Jan, 2010a. "Demokratisering av elektorala autokratier", i Widmalm, Sten & Sven Oskarsson (red.), *Prometokrati: Mellan diktatur och demokrati*. Lund: Studentlitteratur.
- Teorell, Jan, 2010b. *Determinants of democratization: explaining regime change in the world, 1972-2006*. Cambridge: Cambridge University Press.

Vanhanen, Tatu, 2000. "A new dataset for measuring democracy, 1810-1998", *Journal of Peace Research* 37(2), s 251-265.

Wahman, Michael, Jan Teorell & Axel Hadenius, 2013. "Authoritarian Regime Types Revisited: Updated Data in Comparative Perspective", *Contemporary Politics* 19(1), s 19-34.